

Transkript konferencije za medije nakon sastanka upravnog odbora vijeća za implementaciju mira

Miroslav Lajčák, odlazeći visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU:

Dobar dan i hvala što ste došli danas. Ja sam jučer i danas predsjedavao sjednicom Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira zadnji put u kapacitetu visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu i ovo je moje zadnje obraćanje vama na konferenciju za štampu u ovoj ulozi. Danas je sa nama i gospodin Valentin Inzko koji upravo preuzima dužnost visokog predstavnika i specijalnog predstavnika Evropske unije. Mislim da je jedna velika sreća za Bosnu i Hercegovinu da dolazi čovjek koji odlično poznaje ovu zemlju, njene narode, građane, jezik i koji ima ogroman entuzijazam i ogromnu simpatiju prema Bosni i Hercegovini.

Što se tiče same sjednice Vijeća za implementaciju mira treba da naglasim da smo jednoglasno donijeli Komunique koji je veoma sadržajan i koji ima jasne stavove međunarodne zajednice i Vijeća za implementaciju mira po svim aktualnim pitanjima kojim se Bosna i Hercegovina danas bavi, ja mislim da se sada prevodi i da će veoma brzo biti na web stranici. Zato ne želim da ulazim u detalje, a naravno zadovoljan sam i samom atmosferom na sjednici i time da praktično nije bilo nikakvih nesporazuma oko sadržaja Komuniquea.

Želio bih da istaknem dvije stvari. Prvo, naš sinoćnji sastanak sa šestoricom političkih lidera i predsjedavajućim Vijeća ministara, koji je trajao duplo duže od predviđenog, pokazao je da jedini način kako Bosna i Hercegovina može da ide naprijed je putem dogovora i kompromisa i to je bilo jasno odraženo u nastupima predstavnika Vijeća za implementaciju mira. Ali što je isto tako važno je da se vidi da sve veći broj političkih lidera u Bosni i Hercegovini shvata da dogovor i kompromis nema alternativu. Zato smo mi jasno, eksplicitno podržali i u Komuniqueu taj princip kompromisa i dogovora koji smo počeli sa sastancima šest političkih lidera u Mostaru u avgustu prošle godine i koji se nastavlja i koji se danas produžava kroz prudski dogovor i prudski proces. Izrazili smo želju da se taj proces proširi i da uključi i predstavnike drugih političkih partija.

Drugo što želim da naglasim je, naravno, da prioritet za Ured visokog predstavnika, za mene, za gospodina Inzka, je prije svega naš program pet plus dva. Mi smo taj program usvojili prije 13 mjeseci, u februaru prošle godine - ambiciozan, sadržajan program. Za 13 mjeseci se usvojilo veoma mnogo, usvojili smo tri zakona vezana za vladavinu prava, donijete su dvije jako važne odluke vezane za fiskalnu samoodrživost države i postignut je dogovor o pokretnoj vojnoj imovini i jučer i danas, u historijskom glasanju, Parlament Bosne i Hercegovine usvojio je ustavne amandmane vezane za status Distrikta Brčko. Tako da se pokazuje koliko može da se uradi ako imamo jasno definisano šta su naši ciljevi.

Isto tako, jasno je i to da nam još preostaje da završimo posao. Najveće pitanje koje je danas na dnevnom redu je pitanje državne imovine, koje je sad u centru pažnje, i tako sigurno niste iznenađeni kad kažem da nije mogao Ured visokog predstavnika da predloži Vijeću za implementaciju mira zatvaranje Ureda. Nastavlja se Ured visokog predstavnika. Nastavlja se djelovanje međunarodne zajednice u ovoj formi u Bosni i Hercegovini. Slijedeća prilika da se procijeni postignuti napredak će biti krajem juna, to je za tri mjeseca.

To su, mislim, glavni zaključci, glavne stvari koje sam htio da podijelim sa vama. Želim još jednom da kažem, i u mom kapacitetu visokog predstavnika i u mom kapacitetu ministra vanjskih poslova, da je Evropska unija opredijeljena za evropsku perspektivu Bosne i Hercegovine. Očekujemo potvrdu istog opredjeljenja od strane Bosne i Hercegovine, njenih institucija i političkih lidera.

Jučer je na sastanku više puta bilo rečeno da gospodin Inzko dolazi kao prijatelj, kao dobro poznati prijatelj Bosne i Hercegovine. Dozvolite mi da kažem da ja odlazim kao prijatelj Bosne i Hercegovine, da sam zavolio ovu zemlju i ljude, i u mom sadašnjem kapacitetu ministra vanjskih poslova zemlje koja je član Evropske unije i NATO-a, već sam imao i imat ću niz prilika da podržim napore koje podržava 90% građana Bosne i Hercegovine, napore da se vaša zemlja pridruži klubu uspješnih, mirnih, samoodrživih, modernih zemalja koje su članice Evropske unije i NATO-a. I na to uvijek možete računati.

Hvala na pažnji. Ja bih sada zamolio gospodina Inzka da vam se obrati. Ako itko ima želju da mi postavi neka pitanja, ovo je posljednja prilika.

Aid Mršić, Radio Federacije BiH:

Niste koristili bonske ovlasti dok ste bili ovdje - evo, to je ono vječito pitanje koje novinari postavljaju. Uradili ste to što ste mogli. U kakvom stanju ostavljate Bosnu i Hercegovinu, evo, po Vašem mišljenju?

Miroslav Lajčák, visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU:

Ja sam koristio bonske ovlasti negdje blizu 40 puta. Fokusirao sam se, prije svega, na probleme vezane za nedostatak saradnje sa Haškim tribunalom, na ubrzanje donošenja legislative koja pomaže da se hapse osumnjičeni ili da se pokaže da su ljudi zločinci, da imaju ruke zaprljane od krvi i da pomogne, u stvari, da se ova zemlja suoči sa ovim teškim ratnim nasljedstvom. Inače je moja filozofija, kao što znate, bila, i ostaje moje ubjeđenje, da imam bonske ovlasti ne da namećem u kojem pravcu Bosna i Hercegovina treba da ide - ja mislim da tu odgovornost treba da preuzimaju domaći politički lideri i vi, mediji i građani, treba da to od njih tražite. A za mene, bonske ovlasti su bile sredstvo da ne dozvolim da ova zemlja skrene sa dobrog puta.

Ja znam da Vi sad želite da kažete da ih nisam koristio u odnosu na retoriku. Retorika i akcija nije isto. Korištenje bonskih ovlasti je akcija. Ako bi bilo akcija, onda bih ih ja koristio. Retorika je politički način djelovanja koji ne donosi dobro građanima ove zemlje, ali ja sam ubijeđen da na političke aktivnosti treba da koristimo političke instrumente i to sam se trudio.

Mirza Ćubro, Nezavisne novine:

Kazali ste da je pitanje državne imovine jedino preostalo, a ono je potpuno blokirano u Bosni i Hercegovini. Dakle, Komisija se raspala, a Vijeće ministara ne želi ili ne može da uradi ništa. Je li im Vijeće za implementaciju mira dalo instrukcije kako bi trebalo deblokirati ovo pitanje?

Miroslav Lajčák, visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU:

Nije slučajno da sam rekao što su sve uspjeli državne institucije, organi, politički lideri da naprave i ostvare u Bosni i Hercegovini u zadnjih 13 mjeseci. I ništa nije neostvarivo. Možda se prije nekoliko mjeseci činilo da je potpuno nezamislivo da državni Parlament usvoji amandman za Brčko. Sve je urađeno. Što se tiče državne imovine, imali

smo detaljan razgovor i sinoć i danas. To što želim da istaknem je da je pozicija međunarodne zajednice apsolutno jasna, definisana je u stavu Vijeća za implementaciju mira iz oktobra prošle godine, ambasadora Vijeća za implementaciju mira. Tu se ništa ne mijenja – nema širenja naše pozicije, ali nema ni popuštanja. Jasno je i to da taj preostali uslov neće nestati i taj preostali uslov se mora ispuniti u skladu sa apsolutno konzistentnim i zajedničkim stavom Vijeća za implementaciju mira. To što nedostaje do sada je politička volja. Politička volja je ključ i, naravno, treba da se nađe i da se ovo pitanje također riješi.

Rešad Dautefendić, Dnevni list:

Gospodine Lajčák, osjećate li Vi ikakvu krivicu za teško političko stanje u Bosni i Hercegovini nakon Vašeg odlaska i ovo što ostavljate Vašem nasljedniku?

Miroslav Lajčák, visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU:

Ja sam više puta rekao da se u mom kapacitetu visokog predstavnika naravno osjećam odgovornim za sve uspjehe i neuspjehe Bosne i Hercegovine. To se ne mijenja. Ponosan sam na to da je u toku mog mandata Bosna i Hercegovina potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom. Ponosan sam na to da smo uspjeli stvoriti jednu atmosferu kolektivne odgovornosti domaćih političkih lidera za sudbinu ove zemlje i njenih građana, da smo počeli sa sastancima šest političkih lidera koji se danas nastavlja kroz prudski proces i koji, ja sam ubijeđen, jedini vodi ovu zemlju naprijed. Drago mi je i to da smo uspjeli vratiti adekvatnu pažnju međunarodne zajednice Bosni i Hercegovini, koja je rezultirala u nizu razgovora, dokumenata, odluka na najvišem političkom nivou, koji su vezani za Bosnu i Hercegovinu, jer samo preko te pažnje možemo da očekujemo da međunarodna zajednica ima prave odluke.

Političko stanje je kakvo ono jeste. Ja sam se sigurno trudio da ga poboljšam. Da li sam mogao da uradim više ili ne, to će tek sudbina da odluči. Svakako treba svi da znamo da birate vaše političke lidere ne zbog toga da bi onda svi sjedili složenih ruku i komentarisali šta radi, šta ne radi, šta bi trebao da radi, šta ne treba da radi visoki predstavnik, nego da prije svega oni preuzmu svoju odgovornost. Svakako sam se trudio da im u tome pomognem.

Dobro. Hvala još jednom. Sad bih zamolio gospodina Valentina Inzka da vam se obrati.

Valentin Inzko, visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU

Hvala ministre Lajčák,

Dragi prijatelji, kao što znate ja također znam vaše jezike, no molim vas da imate razumijevanja jer ih dugo nisam koristio, a pogotovo profesionalno. Tako da ću vam se ovom prilikom obratiti na engleskom, radnom jeziku ove institucije.

Dakle, još jednom, hvala ministre Lajčák.

Kao visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU, u potpunosti uviđam odgovornost i značaj moje nove uloge. Ali, u ovoj fazi ne želim ulaziti u detalje, jer prvo želim da se bolje upoznam sa trenutnom situacijom.

Međutim, želio bih izraziti vlastitu veliku zahvalnost i zahvalnost Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira za doprinos koji je dao Miroslav Lajčák.

Primopredaja dužnosti između nas dvojice bila je veoma profesionalna, veoma srdačna i veoma prijateljska i siguran sam da će ministar vanjskih poslova Lajčák biti veoma pouzdan prijatelj BiH i u budućnosti!

Dragi prijatelji!

Ja sam bio ovdje odmah nakon rata. Vidio sam ovu zemlju razorenu ratom i gledajući iz te perspektive, moram iskazati **ogromno poštovanje** za napore koje ste svi zajedno učinili u rekonstrukciji vaše zemlje i daljem kretanju prema evropskoj budućnosti.

Veoma mi je drago da sam ponovo ovdje u Bosni i Hercegovini, u jednoj potpuno različitoj ulozi.

Neki od mene mogu imati visoka očekivanja, ali da kažem jasno da je nemoguće ispuniti ih sve. Ili, kako bi se kod vas ovdje reklo: «Ko je svima ugodio, taj se još nije rodio».

U ulozi specijalnog predstavnika EU ja ću vam pomoći da ponovo uzmete zamah i brzo krenete dalje u procesu evropske integracije.

Evropska unija je opredijeljena da 2009. godina bude godina Zapadnog Balkana. Ovo je prilika koja se ne smije propustiti.

Oni koji žele raditi na evropskoj budućnosti ove zemlje imat će **partnere u meni** i u međunarodnoj zajednici.

Ne postoji drugi put naprijed.

Prije preuzimanja mandata, obavio sam vrlo konstruktivne konsultacije sa EU, SAD, Rusijom i drugim ključnim partnerima. Nije nikakva tajna da su svi zabrinuti zbog opšte situacije i također česte stagnacije u ovoj zemlji.

Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je ponovo naglasio ovu poruku vašim političkim liderima.

Pripremajući se za ovu misiju sjetio sam se veoma značajnog savjeta koji je dao Picasso:

“Ako zaista želite uraditi nešto, pronaći ćete način; ako to ne želite, pronaći ćete izgovor.”

Moja uloga je da vam pomognem pronaći način.

Postoji toliko hitnih političkih reformi koje treba provesti.

Program od pet ciljeva i dva uslova koje je postavilo Vijeće za implementaciju mira mora se realizirati. Sada je fokus svakako na pitanju državne imovine i pokretanju procesa popisa te imovine.

Tranzicija OHR-a prema značajno ojačanoj misiji EU naš je zajednički cilj i on će se realizirati čim se u potpunosti ispune zadati uslovi.

Budite uvjereni da ću se snažno uključiti u planiranje ove misije EU, tako da ona postigne potpun uspjeh.

Postoje mnoga druga goruća pitanja kojima se svi politički lideri moraju pozabaviti. Globalna ekonomska situacija je veoma ozbiljna; lideri u BiH sada moraju preduzeti mjere i suočiti se sa stalnim ekonomskim i finansijskim izazovima.

A najbolji način da se prevaziđe ova kriza jeste da se načine pomaci na evropskom putu.

Ostatak regiona ide naprijed, a vi, ako ne idete naprijed, ne stojite ni u mjestu već nazadujete.

Kao predstavnik međunarodne zajednice i Evropske unije, ja vjerujem u partnerstvo i sebe vidim kao vašeg partnera i nekoga ko će olakšavati realizaciju aktivnosti.

Međutim, ja neću oklijevati da iskoristim svoje pune ovlasti ukoliko dođe do takve potrebe. To neće biti moj prvi izbor, nego krajnje sredstvo.

Dragi prijatelji!

Hvala vam na pažnji i mislim da će ovo danas biti dovoljno.

U svakom slučaju, ja sam zamolio moj ured za odnose sa javnošću da sa vama uspostavi tijesnu saradnju kako bi vaši zahtjevi bili brzo razmotreni i riješeni.

Hvala